

Більшовицьким шляхом

Орган В. Токмацького РК КП(б)У та виконкому райради депутатів трудящих Запорізької області

№ 75 (3427) Неділя, 18 вересня 1949 року. Ціна 15 коп.

Славне шестиріччя

Виступаючи перед своїми виборцями в лютому 1946 року, товариш Сталін говорив:

„Ми повинні в найкоротший строк залікувати рани, завдані ворогом нашій країні і відновити довоєнний рівень розвитку народного господарства з тим, щоб значно перевищити в найближчий час цей рівень, підвищити матеріальний добробут народу і ще більше зміцнити воєнно-економічну могутність радянської держави“.

Ці слова великого вождя стали дороговказом для трудящих району. Кожен післявоєнний рік був сповнений пафосу творчої праці, нечуваних трудових перемог. Зусилля людей, надихані любов'ю до рідної Батьківщини, змінили лице району. Ожила, зранена ворогом великотокмацька земля, піднялася з руїн заводи. Як і до війни, забувало життя в школах, технікумах, ремісничих училищах.

Великих успіхів домоглися трудящі за шість років! В районі невідомо виростає культура землеробства, набагато підвищився загальний валовий збір зерна. Машинно-тракторні станції збагатилися новою високопродуктивною технікою. Наші заводи одержали новітні

вітне устаткування. Значно поповнилися навчальні бази шкіл, учбових закладів. З кожним роком все більше квітнуть села, все менше залишається руїн у містах. Район владно крокує вперед, набираючи нової і нової сили.

Ці здобутки одержані завдяки мудрому керівництву більшовицької партії, завдяки сумлінній праці наших людей. Ми пишаємося, що в кожному колгоспі і радгоспі, на кожному підприємстві і в установі виростили загопи передовиків — сміливих новаторів-стахановців. Однак, відзначаючи славне шестиріччя, ми повинні не забувати й про недоліки, засуджувати бракоробство, різко виступати проти ледарів і рвачів.

Зараз весь український народ готується до визначної події — 10-річчя возз'єднання українського народу в єдиній радянській державі. Робітники, колгоспники і трудова інтелігенція району повинні зустріти її новими успіхами — достроково завершити кварталні виробничі програми, різко підвищити якість випусканої продукції, завершити всі сільськогосподарські роботи.

За нові перемоги, товариші!

Хай живе великий Сталін — організатор і натхненник наших перемог!

ТАМ, ДЕ ГРИМІЛИ БОЇ

Росте завод, ростуть його люди

Піднятий з руїн і попелищ, Молочанський обози́ний завод ім. Леніна з року в рік домагається нових успіхів. За післявоєнні роки невідомо виростає його виробнича база, збільшилася випуск продукції, поліпшилася якість. Випуск продукції за 1949 рік, в порівнянні з першим післявоєнним, 1946 роком, збільшився в чотири рази. Завод успішно, за 3 роки і 3 місяці, виконав свій п'ятирічний план по випуску валової продукції.

Ростуть на заводі і люди. Антон Мирошниченко за 3 роки і 8 місяців виконав 6,3 річних норм. По 6 і більше річних норм мають також стахановці тт. Потапов, Ткаченко, Дашковський та інші.

Всі вони зараз стоять на вахті ім. 10-річчя возз'єднання українського народу.

Я. ВЕРЕЩАГА,
начальник планового відділу.

РОБІТНИЧА МОЛОДЬ НАБУВАЄ ОСВІТУ

Успішно проходить навчання у вечірніх школах робітничої молоді. За парти цього року сіло 230 юнаків і дівчат — це на 78 чоловік більше, ніж навчалось торік.

За чотири післявоєнні роки 135 молодих робітників, що вчилися у В. Токмацькій школі, дістали семирічну і середню освіту. Багато з них продовжують вчитися у вищих учбових закладах, а ті, що працюють на виробництві, з'являються кращими стахановцями.

Колгоспний духовий оркестр

Нещодавно артіль ім. Сталіна з коштів культурно-побутового фонду придбала для колгоспного клубу духовий оркестр.

І. ХОЛОШНИЙ,
завідуючий колгоспного клубу.

Хліб — над план

Шосту річницю з дня звільнення району від німецько-фашистських загарбників трудящі відзначають великим політичним і трудовим піднесенням.

Переважає більшість артилей прийшла до цієї знаменної дати з повним завершенням сівби і збору соняшника. Ряд колгоспів здає хліб понад план. Зокрема, 700 пудів здав його колгосп ім. Калініна, 1.100 — ім. Орджонікідзе, 1.400 — «9-те травня».

* * *

Артіль «Країна Рад» з нового врожаю здала державі 109 центнерів кукурудзи. 86 центнерів її поступило з колгоспу ім. Димитрова.

В сім'ї щасливих

В числі багатьох переселенців весною 1945 року Тимофій Димчук переїхав з Польщі на Україну.

— Злидні, безправ'я, темнота. — такими словами згадує він своє життя за часів панської Польщі.

— Ким були ми там, на чужині? Холопами, бидлами, йолопами.

Кращі землі займали пани. Українці її мали не більше одного — двох моргів. І та була сама гірша — піски, глина. Від зорі до зорі доводилось гнути спину на своєму обісті. А сядеш за стіл — по куску хліба не вистачає.

Тепер Тимофій Димчук — колгоспник. Артіль ім. 17-го партз'їзду щорічно збирає високі врожаї зернових, овочів, фруктів.

Багатим став і колгоспний трудовень. За прибутки, одержані з артилі, він ще в перший рік придбав корову. Має свинню, декілька десятків дрібної птиці.

Гірке життя переселенця змінилось культурним, можливим життям.

Димчук, як і багато тисяч інших переселенців, живе в сім'ї щасливих народів своєї Батьківщини.

С. ВАСИЛЬЧЕНКО.

210 пудів кукурудзи з гектара

Проходячи повз ділянку Ганни Васецької, колгоспники не раз зупинялися.

— Добра кукурудза. Пудів по 200, а то й більше буде, — говорили.

Вони не помилилися. На кожному гектарі ланка Васецької збирає по 210 пудів качанів. Такий врожай і в ланкової Лосицької Ганни. Дівчата збирають його без втрат, за новим способом.

К. ГРИНЬ,
агротехнік артилі ім. Менжинського.

Півторатисячний святковий хор

Громадськість району готується широко відзначити всенародне торжество — 10-ті роковини возз'єднання українського народу. З ініціативи райкому КП(б)У та виконкому райради депутатів трудящих в районі організовується великий святковий хор. В ньому об'єднаються кращі сили художньої самодіяльності робітників, колгоспників та учнівської молоді, які складатимуть загальну чисельність хору — близько півтори тисячі чоловік.

У селах Остриківці, Червоногірці, в клубі ім. Кірова, в школі медичних сестер та інших установах і учбових закладах проводиться масове розучення російських та українських народних пісень. Для об'єднаного хору складено святковий репертуар.

Сім'ям воїнів та інвалідам Вітчизняної війни

Великі кошти витрачає рік у рік держава на утримання сімей воїнів та інвалідів Вітчизняної війни. Лише в нашому районі за вісім місяців інвалідам війни виплачено пенсії в сумі 458 тисяч 980 карбованців. Понад 2 мільйони 464 тисячі карбованців виплачено сім'ям загиблих воїнів.

ПІСНЯ З СТЕПУ

На степ спускалась вереснева ніч.

Сергій Іванович Постевий, бригадир тракторної бригади, виїшов з вагончика і пішов у напрямі тракторного гуркоту. Назустріч плів електричний вогник. В міру наближення — світ збільшувався, гуркіт мотору зростає. Легенький вітерець лопотів червоним прапорцем, який прикріплено на радіатор трактора „СТЗ-НАТІ“. У керма сталевого коня — кращий тракторист, переможець внутрібригадного передсвяткового змагання Михайло Мосіяш.

В час осінньої сівби він засівав по 45—48 гектарів озимини, а в окремі дні виробіток доводив до 53. Тепер він готує ґрунт під ярі 1950 року. Цього тижня йому випала черга працювати вночі. 8—9 гектарів зябу дає водій — стахановець за свою зміну. Це на 2 гек-

тари більше норми.

Ознайомившись з роботою „НАТІКА“, бригадир крокував на іншу ділянку. Там зупинився дизель. Коли було наліто пальне, Михайло Порохня розвернув свого агрегата і подав команду. Причеплювач Іван Білан опустив до откату підйомні, і свіжа борозна жирного чорнозему струною потяглася за п'ятикорпусним плугом. На дно борозни лягала суха стерня.

Кінчалася зміна, коли водій Порохня робив п'ятий круг над встановлене завдання. Добре працює і його напарник Петро Корнієнко. На рахунок їхнього дизеля близько тисячі гектарів умовної оранки.

* * *

Тракторна бригада Сергія Постевого з по-

чатку цього року польового сезону йде в числі перших по Великокотмацькій МТС. Вона раніше інших підготувала ґрунт під озими. Достроково впралася з осінньою сівбою. Тепер машини використовуються на повну потужність для підняття зябу. Його на рахунок бригади вже 410 гектарів. В боротьбі за майбутній врожай бригада зайняла перше місце по машинно-тракторній станції.

— Наш успіх, — говорить бригадир, — ґрунтується на використанні кожної робочої хвилини. Пальне і воду заливаємо в борозні. Двічі на день оглядаємо машини. Відмінний догляд за тракторами і вмiла організація праці сприяють тому, що добове завдання ми значно перевищуємо.

* * *

Подруги Олі Рябушко очищали початки відщойно привезених сте-

бел кукурудзи. Важчий один другого, падали качани.

Цього року кукурудза дала вищий врожай від торішнього. По 21 центнеру зерна збрали з перших гектарів. А ще є й кращі посіви.

Вирощено високий врожай і соняшника, ріпички та інших культур.

* * *

Це переконливі дані сумлінної роботи механізаторів.

І на якому б полі ви не побували, на яку б ниву не ступили — скрізь основні роботи виконані в строк і високоякісно.

* * *

Ні на годину не втихає переспів тракторних моторів. Співає сталь, співають люди. То пісня праці, пісня перемоги.

Я. ТРОХИМЕНКО,
Колгосп ім. Петровського,

ШВИДШЕ ЗАКІНЧУВАТИ СІВБУ, ЗБИРАННЯ СОНЯШНИКА І КУКУРУДЗИ!

Коли кінчуться мандрівки Зінченка?

З року в рік артіль ім. Шевченка провадить сівбу озимих неорганізовано. В 1947 році її зняли до Жовтневих свят. Більше місяця ходили сівалки по парових масивах і торік. Це ж повторюється й тепер.

Артіль ім. Шевченка досі не засіяла 138 гектарів. І, що гірше, темпи роботи з кожним днем падають. Якщо з п'яти рядовок 10-го вересня працювало 3, то в наступні дні не працювало жодної.

—Посівного матеріалу немає, виправдовуються в правліні. Тимчасом, на току лежить близько двохсот центнерів недоочищеної товарної пшениці. Її давно можна було перепустити на віялки і обмінати в «Сортзаготзерно» на посівну. Та вся біда в тім, що цим нікому займатись. Голова прав-

ління т. Зінченко керівництво сівбою переклав на бригадирів, а сам взявся за другорядні роботи. По 2—3 дні його немає в колгоспі. Виїжджає т. Зінченко «по невідкладних справах» в Оріхово, Великий Токмак, Пологи, Запоріжжя...

Крім вище перелічених недоробок, тут не закінчено й підготовки ґрунту під озимину. На 18 гектарах, де вже мають бути сходи майбутнього врожаю, ще не було плуга. До них пір стоять там копи льону. Коли їх зберуть, коли підуть туди трактори—важко сказати.

Правління артілі ім. Шевченка і його голова т. Зінченко втратили почуття відповідальності за майбутній врожай озимих.

І. ЧЕРНЯВСЬКИЙ,
дільничий агроном
Великотокмацької МТС.

В сусідніх колгоспах

Артіль ім. Ілліча у 1,5—2 рази має більші можливості краще провадити осінні польові роботи, ніж всі останні колгоспи Ново-Прокіпівської сільради. Тут досить людей, живого в'язла і засобів виробництва. Проте, темпи нерівні. Покажемо на фактах.

Сусідня артіль ім. Менжинського широким фронтом провадить збирання кукурудзи по новому. Тут працюють 2 лобогрійки. Косарі Лобач Федір та Минака Степан скошили вже близько 50 гектарів. Артіль одночасно організувала звезення скошеної кукурудзи, очищення її від стебла, просуш-

вання і відправлення на елеватор. Менжинці уже здали державі близько 900 центнерів качанів.

Разюча протилежність щодо цього в артілі ім. Ілліча. Тут не доподобі став новий спосіб збирання кукурудзи. Про його тільки говорять члени правління і голова т. Вольвач. Більше тижня збираються вони пустити на цю роботу лобогрійку і сіножатку, і все без толку. З 115 гектарів кукурудзи—зібрано покищо 10.

Артіль зволікає здачу цієї культури державі. На елеватор вивезено лише 22 центнери.

В. ГЛИБЕНКО.

СОНЯШНИК—ДЕРЖАВІ

Артіль «Червоний українець» ві двантажила на державні зсипні пункти 315 центнерів

соняшника. 239 центнерів цієї культури здала й артіль ім. Калініна.

ПЕРЕДОВИКИ КОЛГОСПНОГО ВИРОБНИЦТВА

Антон Кайола—колгоспний садовод

Осінь 1943 року... Овіяний димами підмосковських і сталінградських боїв, Антон Кайола ступив на Великотокмацьку землю.

Рідні, знайомі степи! В одну з ночей забіг до Роботіно. Села, власне, не було. Стояли зруйновані, пошарпані стіни і з краю в край чорніли димарі...

Та найбільше вразив—колгоспний сад... Його садив. Йому віддавав силу. Його плакав у мріях. Сад був таким понівеченим, наче після страшного бурелому.

...І ще довго йшов колишній садовод дорогами війни. Ще багато довелося пізнавати йому радощів і болей. Та завжди думав про рідну землю.

—Ні, шумітимеш ти садами, ряснітимеш плодами... Ми оновим тебе!

Настав час великої перемоги. З далекої золотої Праги приїхав Антон Кайола у рідне село. Приїхав не для відпочинку і не для ципання бойовою славою. Повернувся працювати, відроджувати колгоспне життя, прикрашувати робітницьку землю. Як і до війни—став садоводом. Зараз важко перерахувати

все, що робив Антон Дмитрович для відродження колгоспного саду. Були дні, коли він затримувався там по 12—14 годин. Без його уваги не залишалась жодна гілка, жоден ствол. Він знав—тільки чесна, турботлива праця зможе повернути деревам життя.

І вона повернула!

Вже в перший післявоєнний рік колгосп ім. Шевченка зібрав хороший урожай фрукти. В наступному, 1947, урожай яблук зріс на 50 центнерів з гектара, вишень—на 10, винограду—на 15.

Ще кращі показники досягнуто в 1948 році. Яблук було зібрано по 110, а вишень по 35 центнерів з кожного гектара. На обласній нараді садоводів Антон Дмитрович одержав похвальний лист.

Досягнуті успіхи не задовольняли колгоспного садовода. Він був глибоко переконаний—коли підняти якість обробітку саду, домогтися плодоношення кожного посаженого дерева—врожайність значно підніметься, а разом і колгоспні прибутки.

Восени 1948 року в саду в кращі строки була проведена оранка міжрядь, перекопка ря-

В ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ МІСТА

Вчителі вивчають історію ВКП(б)

В усіх школах Великого Токмаку розпочали роботу вчительські гуртки по вивченню «Короткого курсу історії ВКП(б)». Гуртки працюють щопонеділка. Заняття тривають по дві години. Значна частина вчителів історію марксизму-ленінізму вивчає по першоджерелах.

У комуністів-залізничників

Тут відбулися партійні збори, присвячені підготовці до нового навчального року в сільській партійній освіті.

Цього року в гуртку по вивченню історії більшовицької партії навчатиметься 26 залізничників. Понад 30 чоловік вивчатимуть програму політшкіл.

Вже завершуються роботи по обладнанню кімнат, виготовляється мебля, добираються наочні посібники.

90 комсомольських гуртків

Понад 1500 комсомольців і молоді вивчатимуть біографії В. І. Леніна, Й. В. Сталіна та теорію марксизму-ленінізму. З групою пропагандистів вже проведено перше заняття.

ПОВІДОМЛЕННЯ

22 вересня скликається 10 сесія райради депутатів трудящих з питання виконання колгоспами і радгоспами району постанови Ради Міністрів СРСР і ЦК ВКП(б) «Про трирічний план розвитку громадського колгоспного і радгоспного продуктивного тваринництва (1949—1951 рр.)»

На сесію запрошуються депутати обласної і районної Рад депутатів трудящих, голови сільських Рад і колгоспів, директори МТС і радгоспів, спеціалісти сільського господарства та керівні працівники установ і організацій району.

Сесія розпочне свою роботу о 15 годині дня в приміщенні районного будинку культури.

ПИСЬМЕННИК - ДЕМОКРАТ

(До 85-річчя з дня народження М. М. Коцюбинського)

несли Михайлу Михайловичу славу майстра українського художнього слова.

Літературна творчість Коцюбинського особливо розквітла в період першої російської буржуазно-демократичної революції 1905 року. Він створив замірливу повість «Фата Морганна», що стала виявом революційних поглядів письменника. В цьому творі з великою силою показано боротьбу селянства за свої права в той період. В тих чудових творах як «Він не винні», «Сміх», «Він іде», «В дорозі» М. М. Коцюбинський безжалісно критикує націоналістів та погромницьку політику царського уряду.

Михайло Михайлович завжди уважно стежив за діяльністю російських прогресивних письменників. Широко відомого дружба з геніальним Максимом Горьким, який ще у 1910 році організував видання збірника оповідань Коцюбинського російською мовою.

Більшовицька партія та її вожді Ленін і Сталін високо оцінили творчість М. М. Коцюбинського. Коли царська жандармерія не дозволила покласти вінки на труну письменника, який помер у 1913 році, то викликало обурення В. І. Леніна.

Благородне життя Михайла Михайловича, його кипуча творча діяльність і боротьба за краще майбутнє любимої Батьківщини назавжди залишаються в пам'яті радянського народу.

На фото: М. М. Коцюбинський. Прескляше ПАТАУ.

ЗА РУБЕЖЕМ

Число жертв терору кліки Тіто зростає

Газета «Дейлі Уоркер» опублікувала інтерв'ю австралійського лікаря Л. Р. Джорі. Джорі тільки що прибув до Лондона після 16 місяців роботи в інституті гігієни в Загребі. Він заявив: «Югослави вкрай невдоволені урядом Тіто, який править виключно з допомогою терору і військової диктатури. Тіто не користується більш впливом серед широких мас. Його підтримує тільки привілейована каста армійських офіцерів, партійних верховодів, вишого чиновництва і дипломатичний корпус.

За останній місяць я об'їздив більшу частину Югославії і можу з цілковитою відповідальністю сказати, що не зустрів жодної людини, яка сказала б хоч одне добре слово про уряд».

В той же час у Джорі склалася думка, що Інформбюро комуністичних партій має велику кількість прихильників, у тому числі більшість політично свідомих людей.

Торкаючись терористичних методів, з допомогою яких Тіто удержується у владі, Джорі заявив, що в Загребі щомісячно арештовують від 50 до 100 чоловік. Арештовують тих, хто є другом Інформбюро і Радянського Союзу. Вся країна усіяна кон-

центраційними таборами,—сказав він. В самому Загребі є тюрми для політичних в'язнів—Нова в'язниця на околиці міста—концентраційний табір Кайсеріца.

Як один з численних прихильників Джорі розповів про директору санітарного управління Загребі, Ніколу Ніколіча, кабінет якого містився в тому ж інституті, працював Джорі. Ніколіч—старий член комуністичної партії колишній партизан, відстоював на партійних зборах резолюції Комінформу. Він був негайно виключений з партії і переведений на роботу в Сараєвський університет. В квітні цього року він був арештований разом з іншими співробітникам Сараєвського університету. Його дружині і дітям не вдалося вийняти, де він знаходиться і чи живий він.

Джорі сказав, що п'ятирічний план югославського уряду провалився.

Офіційно було оголошено, що за перші 6 місяців 1949 року план в Хорватії виконаний на 100 процентів. Але члени компартії дізналися, що справді він виконаний лише на 60 процентів.

(ТАРС) Т В О редактора М. КИЦЕНКО

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПІДПИСКА

на районну газету

„БІЛЬШОВИЦЬКИМ ШЛЯХОМ“

на четвертий квартал

1949 р

Підписна ціна—1 крб. 30 коп. на місяць.

Підписка приймається відділенням „Союзпечати“ на поштових листношах, сільськими поштовими відділками.